

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата наук з фізичного виховання та спорту, доцента Темченка В.О. на дисертаційну роботу Гордієнко Юлії Валеріївна за темою «Програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання зі студентками засобами пауерліфтингу», представлену в спеціалізовану вчену раду К 08.881.01 Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту для захисту на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення

Актуальність обраної теми дисертації. Проблема фізичної активності студентів та залучення учнівської молоді до занять фізичною культурою і спортом є проблемою сучасного суспільства, оскільки показники функціонального стану студентів дедалі погіршуються. У фізичному вихованні студентської молоді існує ряд проблем, таких як низький рівень фізичної підготовленості, низький рівень освіченості в галузі фізичної культури, необхідність покращення здоров'я студентів.

Сьогодні відзначається недостатня ефективність фізичного виховання студентів у вищих навчальних закладах. Зниження ефективності фізичного виховання зумовлено об'єктивними причинами, такими як: тенденція погіршення стану здоров'я абітурієнтів і студентів, збільшення кількості студентів, яких за станом здоров'я віднесено до спеціального відділення. У більшості студентів не сформована потреба піклуватися про своє здоров'я. Традиційна система фізичного виховання у вищих навчальних закладах на сучасному етапі потребує впровадження нових напрямків організації занять з фізичної культури.

Формування та реалізація бажання використовувати різні види рухової активності повинно відбуватися на підставі індивідуальних особливостей і потреб кожної людини. Наразі, внаслідок незадовільного стану організації процесу фізичного виховання у вищих навчальних закладах, доцільним виявляється пошук підходів і методик, які сприятимуть зацікавленості і, відповідно, всебічному розвитку студентів під час занять з фізичного виховання

у різних його формах. До таких форм проведення занять відноситься і спортивно-орієнтоване фізичне виховання, що базується на принципах конверсії спортивного тренування і сприяє формуванню особистісної фізичної культури студента, а також підвищує зацікавленість та мотивацію до занять. Водночас, досить велике значення в покращенні мотивації щодо занять має самостійний вибір студентами тієї чи іншої форми фізичного вдосконалення. При цьому з'являється можливість здійснення індивідуального підходу до навчання на заняттях конкретного студента та його удосконалення в обраному фізкультурно-спортивному напрямку

Однак, у науково-методичній літературі спостерігаються лише епізодичні праці, які стосуються спортивно-орієнтованого фізичного виховання, а саме засобами силових видів спорту - взагалі поодинокі, незважаючи на те, що силові види спорту, до яких відноситься і пауерліфтинг, набули значної популярності серед студентської молоді.

Відзначенні положення дозволяють зробити висновок, що дисертаційна робота Ю.В. Гордієнко своєчасна, актуальна, має перспективи як для теорії та методики фізичного виховання, так і для практичної роботи викладачів та студентів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано згідно зі «Зведеним планом НДР у сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр.» Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 3.6 «Науково-теоретичні основи інноваційних технологій у фізичному вихованні різних груп населення» (номер державної реєстрації 0111U001169).

Ступінь обґрунтованості наукових положень і висновків сформованих у дисертації, її достовірність і новизна, повнота викладення в опублікованих працях.

Результати досліджень носять об'єктивний характер за кількістю досліджуваних, використаних методів та тривалістю експерименту. Актуальність досліджуваної проблеми, її методологічні і теоретичні основи одержали в дисертації належне обґрунтування, аргументацію та конкретизацію. Розкриття наукових положень, мети, завдань, методів їх вирішення, аналіз отриманих результатів і висновків свідчить про їх логічний зв'язок. Дисертація написана

українською мовою. Не викликає заперечень обраний автором спосіб викладання матеріалу дисертації. Зазначене відповідає вимогам ВАК України до робіт на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту.

Вивчення змісту дисертаційної роботи Ю.В. Гордієнко дозволяє зробити висновок, що **мета дослідження**, яка полягає в науковому обґрунтуванні та експериментальній перевірці технології програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання зі студентками засобами пауерліфтингу, сформульована у відповідності до інших елементів концептуального апарату, які логічно узгоджуються зі змістом дисертаційної роботи.

Завдання дослідження полягали в: здійсненні теоретичного аналізу програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів; виявленні рівня фізичного розвитку, фізичної роботоздатності та фізичної підготовленості студенток; визначенні мотиваційних пріоритетів студенток до фізкультурно-оздоровчої діяльності; з'ясуванні особливостей діяльності фахівця в процесі фізичного вдосконалення студенток засобами силової підготовки; розробленні технології програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання засобами пауерліфтингу з урахуванням індивідуальних особливостей студенток та оцінці її ефективності.

Об'єкт дослідження – програмування процесу спортивно-орієнтованого фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Предмет дослідження – вплив занять пауерліфтингом на фізичний стан і самооцінку студенток.

Предмет і об'єкт дослідження дисертаційної роботи сформульовано коректно та узгоджується з метою дослідження. Сформульовані **висновки** у повній мірі відображають зміст проведених досліджень і відповідають завданням роботи.

Методи дослідження – теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел, мережі Internet, анкетування, метод антропометрії, функціональні методи, педагогічне тестування, педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

Наукова новизна. Робота Гордієнко Ю.В. представляється новою, оскільки в ній вперше науково обґрунтовано та розроблено технологію програмування

занять із фізичного виховання засобами пауерліфтингу для студенток, яка передбачала визначення мети, принципів, системи планування та критеріїв ефективності; визначено зміст занять і параметри фізичних навантажень з урахуванням фізіологічних, вікових, гендерних особливостей і мотиваційних пріоритетів студенток; визначено особливості впливу засобів пауерліфтингу на основні компоненти фізичної підготовленості та фізичної роботоздатності; визначено особливості впливу засобів пауерліфтингу на формування стійкої зацікавленості до фізкультурно-спортивної діяльності.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні й впровадженні технології програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання засобами пауерліфтингу, спрямованої на підвищення ефективності навчального процесу та поліпшення фізичної роботоздатності, фізичної підготовленості, функціонального стану організму студенток.

Практична значущість дослідження підтверджується відповідними довідками про впровадження отриманих результатів у навчальний процес з фізичного виховання п'яти вищих навчальних закладів України.

Основні наукові результати роботи викладені в 15 публікаціях, серед яких 6 статей у спеціалізованих фахових виданнях України, з яких 5 статей у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття в іноземному виданні, 1 стаття в інших виданнях та 7 праць апробаційного характеру.

Характеристика основних положень роботи. Дисертаційна робота викладена на 281 сторінці, основний текст – на 197 сторінках машинописного тексту. Робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку літературних джерел та додатків. Список використаних літературних джерел налічує 355 найменувань, з яких 105 праць іноземних авторів.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Усі наукові положення, висновки і рекомендації, які сформульовані у дисертації, достатньою мірою обґрунтовані експериментальними даними, відповідають меті та завданням роботи. Ступінь вірогідності отриманих результатів забезпечується тривалістю та кількістю експериментальних досліджень, використанням у роботі сучасних методів, які відповідають вимогам наукової метрології.

Достовірність отриманих результатів забезпечується адекватністю методів меті і завданням роботи, коректністю статистичної обробки даних.

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено об'єкт, предмет, мету, завдання і методи дослідження, розкрито наукову новизну, практичну значущість отриманих результатів, особистий внесок здобувача, відображено апробацію результатів дисертації.

У першому розділі **«Сучасний стан проблеми вдосконалення спортивно-орієнтованого фізичного виховання у вищих навчальних закладах»** здійснено теоретичний огляд даних науково-методичної літератури з обраної проблематики. Аналізуючи й узагальнюючи вітчизняні та іноземні літературні джерела, здобувачка вивчила питання щодо застосування спортивно-орієнтованих занять як однієї із форм фізичного виховання. Також у даному розділі відмічено, що заняття силовими видами спорту, а саме пауерліфтингом досить популярні серед студентської молоді, при цьому фахівців свідчать про позитивний вплив силових навантажень на організм людини, її психологічний стан, фізичну роботоздатність та фізичне вдосконалення.

Аналізуючи сучасні дослідження, дисертантка робить висновок, що існує необхідність наукового обґрунтування технології програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання зі студентками засобами пауерліфтингу.

У підсумку, виходячи з вищезазначеного, дисертантка доводить актуальність теми дисертаційної роботи.

У другому розділі дисертації **«Методи та організація дослідження»** надано методи, що використовувались відповідно до об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження, представлено організацію досліджень і контингент випробуваних.

У третьому розділі **«Обґрунтування технології програмування спортивно-орієнтованого фізичного виховання студенток на основі занять силовими видами спорту»** представлено результати констатувального експерименту та обґрунтовано алгоритм технології програмування спортивно-орієнтованого фізичного виховання студенток ВНЗ засобами пауерліфтингу.

Результати дослідження свідчать про переважно низький рівень фізичної підготовленості дівчат, які вступають до вищих навчальних закладів, їхню невисоку мотивацію до занять фізичним виховання та сортом. При цьому дисертанткою встановлено, що особливу популярність серед молоді сьогодні набувають силові види спорту, до яких відноситься і пауерліфтинг. Вивчаючи вікові особливості занять пауерліфтингом зроблено висновок, що це вид рухової активності, яким студентки можуть займатися тривалий час, демонструючи результативність. Також, шляхом анкетування викладачів встановлено, що існує певний інформаційний вакуум щодо науково обґрунтованої методики силовой підготовки в системі фізичного вдосконалення студенток.

Автором було представлено обґрунтування експериментальної програми спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання засобами пауерліфтингу яка передбачала визначення мети, принципів, алгоритму програмування, системи планування та критеріїв ефективності. Розроблення програм занять охоплювало такі аспекти програмування: використання методу цільових завдань; забезпечення організаційно-методичних умов; визначення конкретних кроків реалізації програмування занять; підбір засобів і методів тренування; визначення критеріїв ефективності занять; використання системи контролю на усіх етапах занять. Планування спортивно-орієнтованих занять включало три періоди: підготовчий, основний і перехідний. Важливим є те, що автор пропонує індивідуальний підхід до програмування спортивно-орієнтованих занять, який здійснювався з урахуванням типів конституції, особистих пріоритетних цілей і бажань студенток та за рівнем тренуваності, який передбачав спеціальні програми занять з використанням елементів пауерліфтингу.

У четвертому розділі дисертації **«Результати впровадження експериментальної технології програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання зі студентками засобами пауерліфтингу»** наведено результати оцінки ефективності застосування експериментальної технології програмування спортивно-орієнтованих занять зі студентками ВНЗ засобами пауерліфтингу.

Дисертанткою був зроблений порівняльний аналіз та проаналізовано динаміку рівнів фізичного розвитку, фізичної роботоздатності, фізичної підготовленості, мотивації та зацікавленості студенток.

Узагальнення отриманих в ході формувального експерименту даних свідчить про ефективність розробленої дисертанткою програми спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання зі студентками засобами пауерліфтингу. Проведені дослідження свідчать, що заняття пауерліфтингом сприяють підвищенню рівня загальної фізичної підготовленості студенток, роботоздатності, мотиваційних пріоритетів та теоретичних знань.

У п'ятому розділі дисертаційної роботи «**Аналіз та узагальнення результатів дослідження**» проведено аналіз та узагальнено дані власних досліджень дисертантки, порівняно їх з даними наукових праць, що дозволило отримати три групи результатів, які підтверджують дані інших науковців, доповнюють та розширюють теоретичні положення та є абсолютно новими.

Висновки дисертаційного дослідження відображають отримані й описані в роботі результати, відповідають поставленій меті та завданням.

Список використаних джерел оформлено у відповідності до встановлених вимог. Матеріали дисертаційної роботи оформлено згідно вимог до тексту наукового характеру.

Зміст дисертаційної роботи відповідає паспорту спеціальності 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення. Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертаційної роботи.

Оцінюючи позитивно дисертаційну роботу Гордієнко Юлії Валеріївни, вважаю за необхідне звернути увагу на окремі дискусійні положення та побажання:

1. У першому розділі недостатньо проаналізовано розвиток спортивно-орієнтованого фізичного виховання у вищих навчальних закладах України.
2. Автором запропоновано технологію програмування спортивно-орієнтованих занять у процес фізичного виховання студенток. Хотілось би почути від здобувача чи можна адаптувати технологію до різних навчальних планів з різною кількістю годин та факультативів для ВНЗ.

3. Враховуючи інноваційність розробленої технології програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання зі студентками засобами пауерліфтингу, доцільно представити в дисертації практичні рекомендації, які дозволили б спеціалістам використовувати їх в своїх практичній діяльності.

4. В роботі є деякі стилістичні і орфографічні помилки.

Висновок

Дисертаційна робота Гордієнко Юлії Валеріївни «Програмування спортивно-орієнтованих занять із фізичного виховання зі студентками засобами пауерліфтингу», яка представлена на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 - фізична культура, фізичне виховання різних груп населення відповідає вимогам пункту 11 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту.

Офіційний опонент:

кандидат наук з фізичного виховання
та спорту, доцент, завідувач кафедри
фізичного виховання та спорту
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна,

В.О. Темченко

Підпис В.О. Темченка засвідчую:

Начальник відділу кадрів
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

С.М. Куліш